

Καβάλα: Ανακαλύφθηκε αποκεφαλισμένος βυζαντινός πολεμιστής με σαγόνι δεμένο με χρυσό σύρμα

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

“Το σαγόνι έσπασε σε δύο κομμάτια”, δήλωσε ο συγγραφέας της μελέτης Αναγνώστης Αγγελάρης, καθηγητής ανθρωπολογίας στο Τμήμα Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Adelphi της Νέας Υόρκης. Η ανακάλυψη του σχεδόν 650 ετών θεραπευμένου σαγονιού είναι ένα εκπληκτικό εύρημα

Φωτό - εικόνες: Anagnostis P. Agelarakis

Ένας σκληροτράχηλος Βυζαντινός πολεμιστής, κατά πάσα πιθανότητα αξιωματικός, ο οποίος αποκεφαλίστηκε μετά την κατάληψη οχυρού στην Καβάλα από τους Οθωμανούς κατά τον 14ο αιώνα, είχε το σαγόνι του δεμένο με χρυσό σύρμα, ή νήμα, σύμφωνα με νέα μελέτη.

Μια ανάλυση της κάτω γνάθου του πολεμιστή αποκάλυψε ότι είχε σπάσει άσχημα σε προηγούμενο περιστατικό, αλλά ένας ταλαντούχος γιατρός είχε χρησιμοποιήσει ένα σύρμα - πιθανότατα κατασκευασμένο από χρυσό - για να δέσει το σαγόνι του μέχρι το σοβαρότατο τραύμα να επουλωθεί.

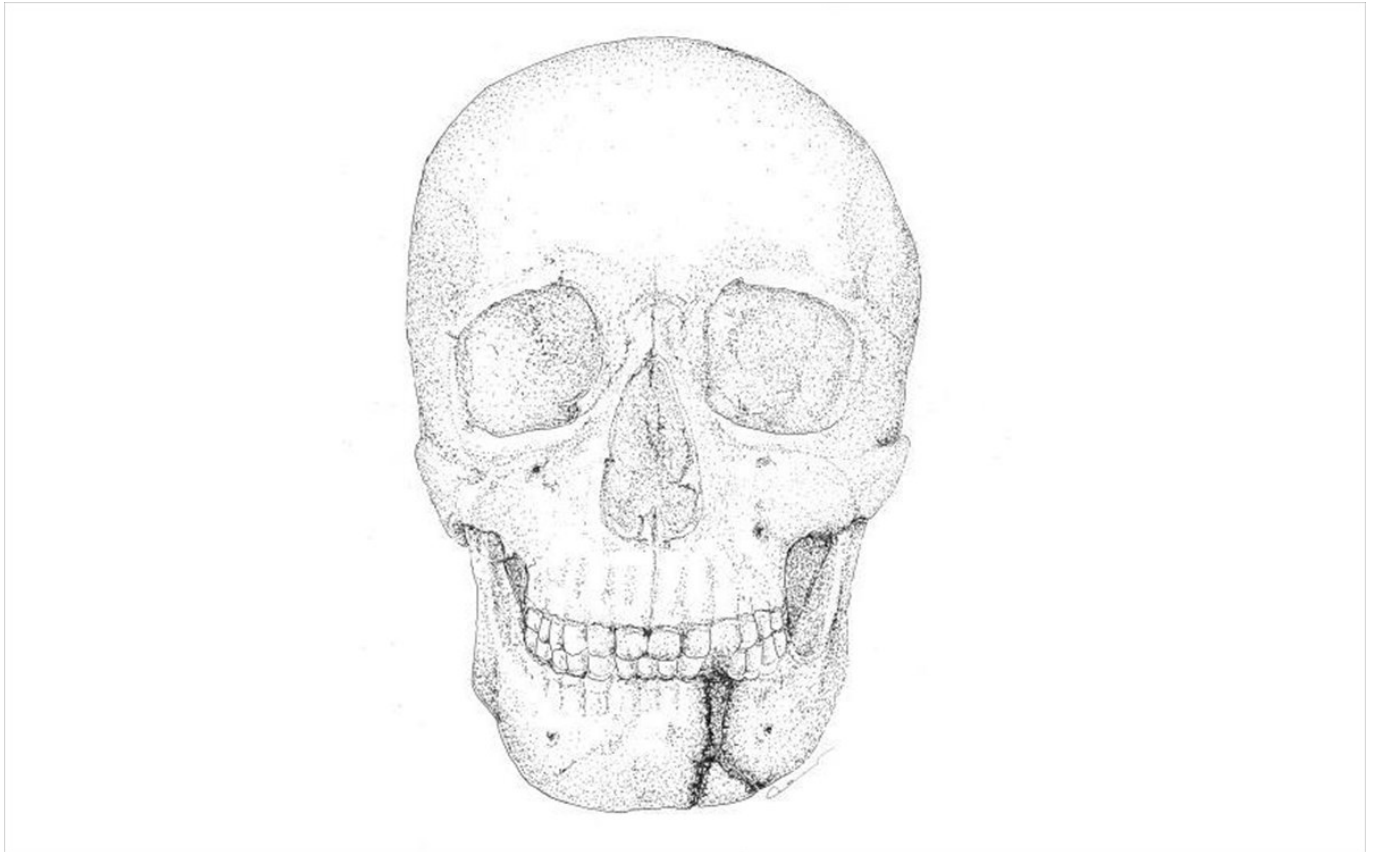
“Το σαγόνι έσπασε σε δύο κομμάτια”, δήλωσε ο συγγραφέας της μελέτης Αναγνώστης Αγγελάρakis, καθηγητής ανθρωπολογίας στο Τμήμα Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Adelphi της Νέας Υόρκης. Η ανακάλυψη του σχεδόν 650 ετών θεραπευμένου σαγονιού συνιστά εκπληκτικό εύρημα, γιατί δείχνει την ακρίβεια με την οποία “ο ιατρός μπόρεσε να ενώσει τα δύο μεγάλα κομμάτια της γνάθου”.

Επιπλέον, ο ιατρός φαίνεται να ακολούθησε τις συμβουλές που δόθηκαν από τον Ιπποκράτη τον 5ο αιώνα π.Χ., ο οποίος έγραψε μια πραγματεία που καλύπτει τραυματισμούς στο σαγόνι περίπου 1.800 χρόνια πριν τραυματιστεί ο Βυζαντινός πολεμιστής.

Ο Αγγελαράκης και οι συνεργάτες του ανακάλυψαν το κρανίο και την κάτω γνάθο του πολεμιστή στο φρούριο Πολύστυλο, αρχαιολογικό χώρο στη Δυτική Θράκη, το 1991. Όταν ο πολεμιστής ήταν ζωντανός τον 14ο αιώνα, η Βυζαντινή Αυτοκρατορία, γνωστή και ως Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, αντιμετώπιζε επιθέσεις από τους Οθωμανούς. Δεδομένου ότι ο πολεμιστής αποκεφαλίστηκε, είναι πιθανό ότι πολέμησε έως ότου οι Οθωμανοί κατέλαβαν το φρούριο του Πολυστύλου. “Με άλλα λόγια, φαίνεται ότι “το φρούριο δεν παραδόθηκε, αλλά πρέπει να καταλήφθηκε με τη βία”, έγραψε ο Αγγελαράκης στη μελέτη.

Όταν το φρούριο έπεσε, οι Οθωμανοί πιθανότατα συνέλαβαν και στη συνέχεια αποκεφάλισαν τον πολεμιστή. Τότε, ένα άγνωστο άτομο πήρε το κεφάλι του πολεμιστή και πιθανότατα το έθαψε κρυφά, χωρίς την άδεια των Οθωμανών, δεδομένου ότι το υπόλοιπο σώμα δεν ανακτήθηκε, έγραψε ο Αγγελαράκης στη μελέτη. Το κεφάλι του θάφτηκε στον προϋπάρχοντα τάφο ενός 5χρονου παιδιού, το οποίο θάφτηκε στο κέντρο ενός νεκροταφείου 20 στρεμμάτων στο φρούριο.

Ένα σπασμένο κεραμικό σκεύος, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιήθηκε για να σκάψει το λάκκο για το κεφάλι του πολεμιστή, αποκαλύφθηκε στην ταφή, πρόσθεσε ο Αγγελαράκης.

Είναι άγνωστο αν υπήρχε κάποια οικογενειακή ή άλλη σχέση μεταξύ του πολεμιστή και του παιδιού. Δεδομένου ότι το κρανίο και το σαγόνι του άντρα βρέθηκαν μαζί, το κεφάλι του πιθανότατα είχε μαλακούς ιστούς όταν θάφτηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1380, σημείωσε ο αρχαιολόγος.

Το κρανίο έδειξε στοιχεία για ένα “φρικτό μετωπικό χτύπημα”, το οποίο προκλήθηκε την ώρα του θανάτου του άντρα, είπε. Ο Αγγελαράκης περιέγραψε λεπτομερώς τη μοναδική ταφή σε μια μελέτη που δημοσιεύτηκε το 2017 στο περιοδικό *Byzantina Symmeikta*. Ωστόσο, η μελέτη ασχολήθηκε μόνο εν συντομία με το θεραπευμένο σαγόνι του πολεμιστή, έτσι ο Αγγελαράκης το διερεύνησε λεπτομερώς, γράφοντας μια δεύτερη.

Η αιτία του κατάγματος της γνάθου δεν είναι σαφής, αλλά οι πιθανότητες περιλαμβάνουν πτώση κατά την ιππασία. ή τραύμα μάχης από αιχμή λόγχης ή άλλου αιχμηρού, χειροκίνητου όπλου, έγραψε ο Αγγελαράκης στη νέα μελέτη, που δημοσιεύτηκε στο διαδίκτυο στο τεύχος Σεπτεμβρίου του περιοδικού [Mediterranean Archaeology and Archaeometry](#).

Αυτό που είναι γνωστό είναι το εξής: ο πολεμιστής πέθανε σε ηλικία μεταξύ 35 και 40 ετών και περίπου 10 χρόνια πρωτότερα, πιθανότατα το 1373, υπέστη το καταστροφικό κάταγμα της γνάθου. Μια ανάλυση των δοντιών στην κάτω γνάθο του πολεμιστή αποκάλυψε την ύπαρξη λεπτού σύρματος, που έκανε ζιγκ -ζαγκ γύρω από τη βάση των δοντιών του άντρα για να κρατήσει το σαγόνι του ενώ επούλωνόταν, είπε ο Αγγελαράκης.

Το σύρμα έχει φύγει από καιρό, αλλά ο Αγγελαράκης υποψιάζεται ότι ήταν χρυσός. Δεν υπήρχε καμία ένδειξη για κράμα αργύρου, το οποίο θα είχε αφήσει γκριζωπό αποχρωματισμό, ούτε υπήρχαν ίχνη από λεκέδες οξέος που θα είχαν μείνει από χάλκινα ή μπρούτζινα σύρματα.

“Πρέπει να ήταν κάποιο είδος χρυσού νήματος, χρυσού σύρματος ή κάτι παρόμοιο, όπως συνιστάται στο έργο του Ιπποκράτη που συντάχθηκε ήδη από τον πέμπτο αιώνα π.Χ.”, είπε ο Αγγελaráκης. Ο χρυσός είναι μαλακός και εύκαμπτος, αλλά ισχυρός και μη τοξικός, πρόσθεσε, καθιστώντας τον μια καλή επιλογή για αυτόν τον τύπο ιατρικής θεραπείας.

Αυτή η εξαιρετική ιατρική θεραπεία υποδηλώνει ότι ο πολεμιστής ήταν ένα πολύ σημαντικό άτομο. “Ήταν στρατιωτικός ηγέτης, πιθανότατα του οχυρού” εκτίμησε ο αρχαιολόγος. “Επομένως, αποκεφαλίστηκε... από τους Οθωμανούς όταν κατέλαβαν το φρούριο”.

Πηγή: skai.gr